

بیماری دریچه ای قلب چیست؟

بیماری دریچه ای قلب (valvular heart disease) زمانی رخ می دهد که یکی از دریچه های قلب آسیب دیده باشد. علل مختلفی برای بیماری دریچه وجود دارد. در ادامه این مقاله که در **دقیقترین آزمایشگاه شمال تهران** تهیه شده است، به طور کامل به علائم، تشخیص و درمان بیماری دریچه ای قلب می پردازیم.

قلب طبیعی دارای چهار حفره (دهلیز راست و چپ، و بطن راست و چپ) و چهار دریچه است.

دریچه میترال که دریچه دو لتی نیز نامیده می شود، اجازه می دهد خون از دهلیز چپ به بطن چپ جریان یابد.

دریچه سه لتی اجازه می دهد تا خون از دهلیز راست به بطن راست جریان یابد.

دریچه آئورت اجازه می دهد تا خون از بطن چپ به آئورت جریان یابد.

دریچه ریوی اجازه می دهد تا خون از بطن راست به شریان ریوی جریان یابد.

دریچه ها باز و بسته می شوند تا جریان خون به قلب و همچنین خروج خون از قلب را کنترل یا تنظیم کنند. سه تا از دریچه های قلب از سه لت تشکیل شده اند که با هم کار می کنند تا باز و بسته شوند اما دریچه میترال فقط دو لت دارد.

لت های سالم دریچه قلب می توانند در طول ضربان قلب دریچه را به طور کامل باز و بسته کنند، اما دریچه های بیمار ممکن است به طور کامل باز و بسته نشوند. هر دریچه ای در قلب می تواند بیمار شود، اما دریچه آئورت بیشتر تحت تاثیر قرار می گیرد.

دریچه های بیمار در جایی که کاملاً بسته نمی شوند می توانند «نشتی» پیدا کنند. به این حالت رگورژیتاسیون می گویند. اگر این اتفاق بیفتد، خون به محفظه ای که از آن آمده است نشت می کند و نمی توان خون کافی را از طریق قلب به جلو هل داد.

اگر دریچه های قلب بیمار باشند، قلب نمی تواند به طور موثر خون را در سراسر بدن پمپاژ کند و برای پمپاژ کردن خون باید سخت تر کار کند، این امر می تواند به نارسایی قلبی، ایست قلبی ناگهانی و مرگ منجر شود.

مشکلات دریچه قلب عبارتند از:

رگورژیتاسیون یا نارسایی: لت های دریچه به درستی بسته نمی شوند و باعث نشت خون به سمت عقب در قلب می شود. این معمولاً به دلیل برآمدگی لت های دریچه به عقب رخ می دهد، که به نام پرولاپس نامیده می شود.

استنوز یا تنگی مجرا: لت های دریچه ها ضخیم یا سفت می شوند و احتمالاً به هم جوش می خورند. این امر منجر به باریک شدن مجرایدریچه و کاهش جریان خون در دریچه می شود.

آترژی: دریچه تشکیل نشده است و یک ورقه جامد از بافت جریان خون بین حفره های قلب را مسدود می کند.

علائم بیماری دریچه ای قلب چیست؟

برخی از افراد مبتلا به بیماری دریچه قلب ممکن است برای چندین سال علائمی نداشته باشند. هنگامی که علائم و نشانه ها ظاهر می شوند، ممکن است شامل موارد زیر باشند:

- سوفل قلب: زمانی که پزشک با گوشی پزشکی به صدای قلب گوش می دهد صداهای غیر طبیعی را می شنود.
- درد قفسه سینه
- تورم شکم (در نارسایی تریکوسپید یا دریچه سه لتی پیشرفته شیوع بیشتری دارد)
- خستگی
- تنگی نفس، به ویژه در هنگام فعالیت یا دراز کشیدن
- تورم مچ پا و پاها
- سرگیجه
- غش کردن
- ضربان قلب نامنظم
- افزایش وزن سریع
- اگر بیماری دریچه ناشی از عفونت باشد، ممکن است متوجه تب، لرز یا بدن درد شوید.

عوامل خطر ابتلا به بیماری دریچه قلب چیست؟

عوامل متعددی می توانند خطر ابتلا به بیماری دریچه قلب را افزایش دهند، از جمله:

- سن بالا
- سابقه عفونت های خاصی که می تواند قلب را تحت تاثیر قرار دهد
- سابقه انواع خاصی از بیماری قلبی یا حمله قلبی
- فشار خون بالا، کلسترول بالا، دیابت و سایر عوامل خطر بیماری قلبی
- بیماری مادرزادی قلبی

عوارض بیماری دریچه ای قلب چیست؟

بیماری دریچه قلب می تواند عوارض زیادی ایجاد کند، از جمله:

- نارسایی قلبی
- سکته
- لخته شدن خون
- اختلالات ریتم قلب
- مرگ

بیماری دریچه قلب چگونه تشخیص داده می شود؟

هنگامی که پزشک معاینه فیزیکی انجام می دهد و از طریق گوشی پزشکی به صدای قلب گوش می دهد، ممکن است علائم بیماری دریچه قلب را پیدا کند که شامل موارد زیر است:

- وجود مایع در ریه ها
- قلب بزرگ شده
- سوفل قلبی
- تورم در مچ پا

چندین آزمایش نیز می تواند بیماری دریچه قلب را تشخیص دهد. تکرار آزمایشها در طول زمان می تواند به پزشکان کمک کند تا پیشرفت بیماری دریچه را ببینند و در مورد درمان تصمیم بگیرند.

چه آزمایشاتی برای تشخیص بیماری دریچه قلب انجام می شود؟

آزمایشات تشخیص بیماری دریچه قلب عبارتند از:

اکوکاردیوگرام (سونوگرافی قلب) - تصویر متحرکی از دریچهها و حفرههای قلب با استفاده از امواج صوتی.

اکوکاردیوگرافی ترانس مری (TEE) - سونوگرافی قلب ما که با قرار دادن یک پروب با مبدل اولترا سوند در مری انجام می شود. این روش می تواند تصاویر واضح تری نسبت به یک اکوکاردیوگرافی معمولی ارائه دهد زیرا مری بسیار نزدیک به قلب قرار دارد.

اکوکاردیوگرام استرس ورزش - پس از راه رفتن روی تردمیل یا دوچرخه سواری، اکوکاردیوگرام انجام می شود تا ببیند دریچه ها و عملکرد قلب چگونه به ورزش پاسخ می دهند.

اشعه ایکس قفسه سینه - یک اشعه ایکس سریع از قفسه سینه.

کاتتریزاسیون قلبی (آنژیوگرافی) - این روش شامل تهیه فیلم های اشعه ایکس از شریان های کرونر، اتاقک های قلب و دریچه های قلب است. تزریق رنگ کنتراست به کاتتر در بازو یا پا به تولید تصاویر کمک می کند.

الکتروکاردیوگرام (EKG یا ECG) - با استفاده از الکترودهای کوچکی که به پوست متصل شده است فعالیت الکتریکی قلب را روی کاغذ نمودار ثبت می کند.

تصویربرداری تشدید مغناطیسی (MRI) - امواج رادیویی و آهنربا با هم کار می کنند تا تصاویری با کیفیت از قلب ایجاد کنند.

بیماری دریچه قلب چگونه درمان می شود؟

اگر مشکل دریچه قلب درمان نشود، می تواند جدی باشد.

درمان بیماری دریچه قلب به علت اصلی بستگی دارد و ممکن است شامل موارد زیر باشد:

- محافظت از قلب در برابر آسیب بیشتر
- مصرف داروها.
- انجام جراحی یا اقدامات تهاجمی در صورت لزوم.
- برنامه ویزیت منظم پزشک قلب

تصمیم برای تجویز دارو، ترمیم جراحی یا سایر روش ها به عوامل مختلفی بستگی دارد، از جمله:

- نوع بیماری دریچه.
- شدت آسیب.
- سن بیمار.
- سابقه پزشکی

اگر باردار هستید و بیماری دریچه قلب دارید، می توانید استراحت بیشتری داشته باشید و/یا داروهای خاصی را مصرف کنید که برای جنین بی خطر هستند.

اگر قبل از بارداری از بیماری دریچه خود اطلاع دارید، باید قبل از اقدام برای باردار شدن با متخصص قلب مشورت کنید. اگر مشکل دریچه شدید باشد، پزشک ممکن است ترمیم یا تعویض دریچه را قبل از بارداری توصیه کند.

ترمیم یا تعویض دریچه به کمک جراحی:

بیماری دریچه قلب یک مشکل مکانیکی در باز یا بسته شدن لت ها است و ممکن است در نهایت برای ترمیم یا تعویض دریچه نیاز به جراحی باشد. برخی از نوزادان و کودکانی که با مشکل دریچه به دنیا می آیند در دوران کودکی نیاز به جراحی دارند.

اغلب، جراحی دریچه ممکن است با روش های دیگر (مانند جراحی بای پس یا جراحی برای درمان فیبریلاسیون دهلیزی) برای درمان کامل بیماری قلبی ترکیب شود.

ترمیم دریچه قلب به جراح این امکان را می دهد که دریچه معیوب را اغلب بدون استفاده از قطعات مصنوعی ترمیم کند. در برخی موارد، مانند دریچه میترال باریک، جراح ممکن است از یک بالون برای باز کردن دریچه استفاده کند.

مزایای جراحی ترمیم دریچه قلب عبارتند از:

- خطر کمتر عفونت
- کاهش نیاز به داروهای رقیق کننده خون به صورت مادام العمر.
- حفظ قدرت و عملکرد عضلات قلب

جراحان باید دریچه هایی را که نمی توانند ترمیم کنند، تعویض کنند. تعویض دریچه قلب شامل برداشتن دریچه قدیمی و نصب یک دریچه جدید به قسمت حلقه ای شکل دریچه قدیمی است. دریچه جدید می تواند یک دریچه مکانیکی یا بیولوژیکی (ساخته شده با بافت انسان، گاو یا خوک) باشد. با این حال، بسته به نوع دریچه ای که جراح استفاده می کند، ممکن است مجبور شوید داروهای خاصی را برای جلوگیری از لخته شدن خون مصرف کنید یا بعد از ۱۰ یا ۱۵ سال دوباره دریچه جدیدی دریافت کنید.

شیوه زندگی برای بیمار مبتلا به مشکلات دریچه ای قلب چگونه باید تغییر کند؟

داشتن یک رژیم غذایی سالم برای قلب: از انواع میوه ها و سبزیجات، لبنیات کم چرب یا بدون چربی، مرغ، ماهی و غلات کامل استفاده کنید. از چربی های اشباع شده و ترانس و نمک و شکر اضافی خودداری کنید.

حفظ وزن در محدوده سالم: اگر اضافه وزن دارید یا چاق هستید، ممکن است پزشک کاهش وزن را توصیه کند. انجام فعالیت بدنی منظم: سعی کنید حدود ۳۰ دقیقه فعالیت بدنی مانند پیاده روی سریع را در برنامه تناسب اندام روزانه خود بگنجانید.

مدیریت استرس: فعالیت های آرامش بخش مانند مدیتیشن و تنفس عمیق را امتحان کنید. از نظر بدنی فعال بمانید؛ و وقت خود را با خانواده و دوستان بگذرانید.

پرهیز از دخانیات: اگر سیگار می کشید، آن را ترک کنید.

منابع:

[/https://www.cdc.gov](https://www.cdc.gov)

[/https://medlineplus.gov](https://medlineplus.gov)

آزمایشگاه پاتوبیولوژی

<https://www.mayoclinic.org/diseases-conditions/heart-valve-disease/symptoms-causes/syc-20353727>

[https://fa.wikipedia.org/wiki/%D8%B3%D9%88%D9%81%D9%84%D9%82%D9%84%D8%A8#:~:text=%D8%B3%D9%88%D9%81%D9%84%20%D9%82%D9%84%D8%A8%20\(%D8%A7%D9%86%DA%AF%D9%84%DB%8C%D8%B3%DB%8C%3A%20Heart%20murmur,%D8%AF%D8%B1%20%D8%A2%D9%86%E2%80%8C%D9%87%D8%A7%20%D8%AC%D8%B1%DB%8C%D8%A7%D9%86%20%DB%8C%D8%A7%D9%81%D8%AA%D9%87%20%D8%A8%D8%A7%D8%B4%D8%AF](https://fa.wikipedia.org/wiki/%D8%B3%D9%88%D9%81%D9%84%D9%82%D9%84%D8%A8#:~:text=%D8%B3%D9%88%D9%81%D9%84%20%D9%82%D9%84%D8%A8%20(%D8%A7%D9%86%DA%AF%D9%84%DB%8C%D8%B3%DB%8C%3A%20Heart%20murmur,%D8%AF%D8%B1%20%D8%A2%D9%86%E2%80%8C%D9%87%D8%A7%20%D8%AC%D8%B1%DB%8C%D8%A7%D9%86%20%DB%8C%D8%A7%D9%81%D8%AA%D9%87%20%D8%A8%D8%A7%D8%B4%D8%AF)